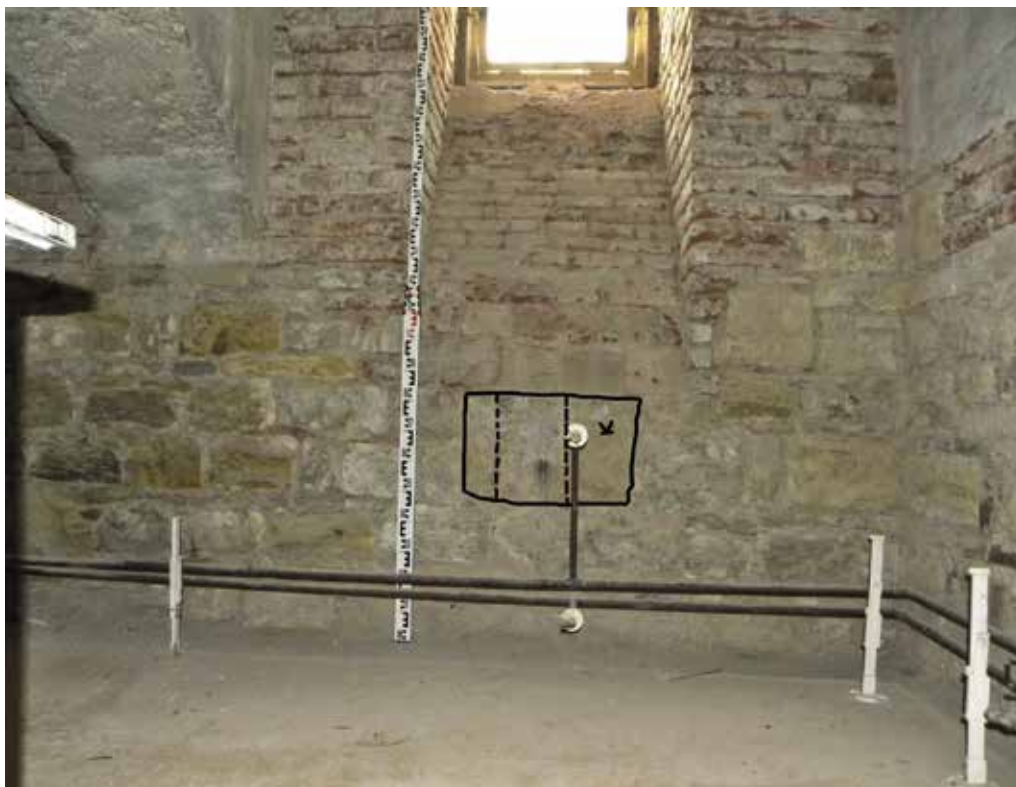

Obr. 3. Praha 1-Staré Město, čp. 886. Zaniklý klášter cyriaků s kostelem sv. Kříže. Pohled na opracovaný kvádr s patrnými stopami po odlámaném svislém prvku (asi přípoře) a kamenickou značkou blíží se tvaru písmene „A“ (foto M. Kovář, 2010).

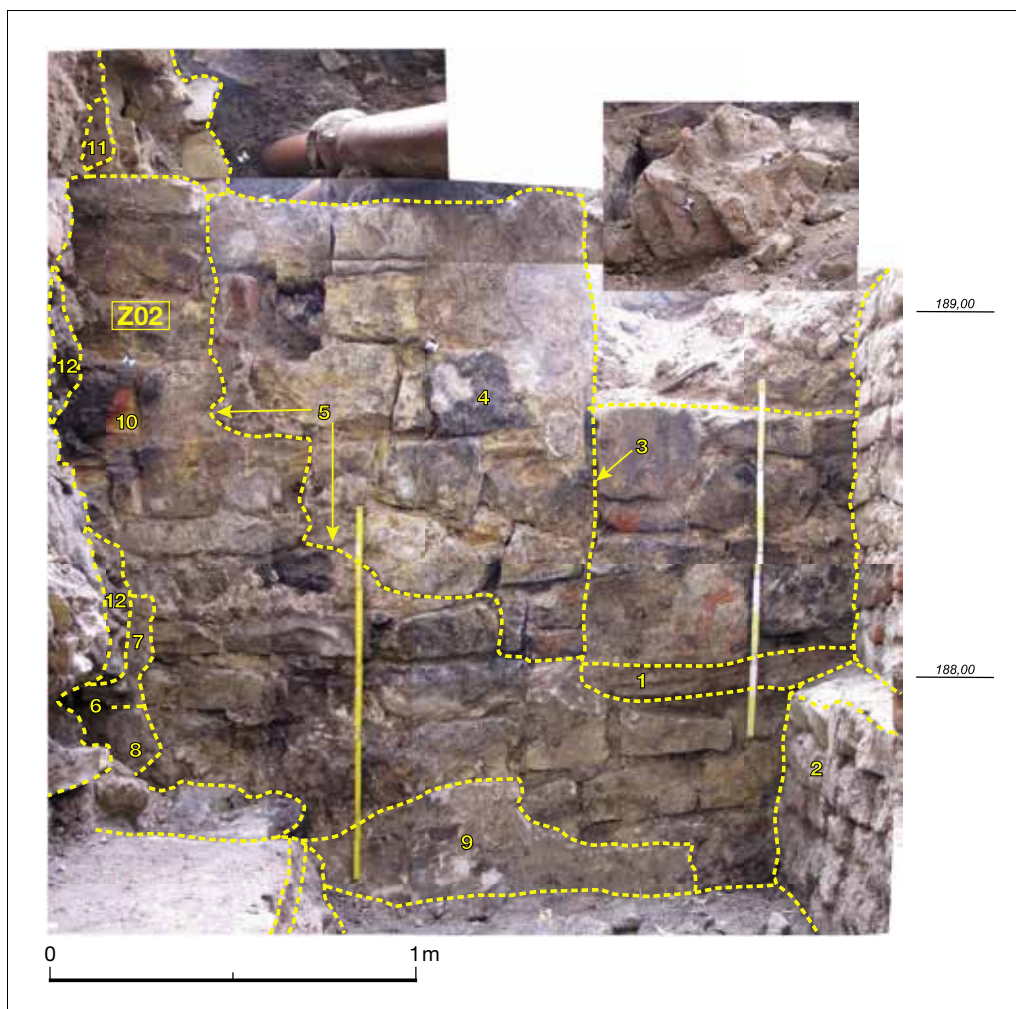

Obr. 4. Praha 1-Staré Město, čp. 886. Zaniklý klášter cyriaků s kostelem sv. Kříže. Detail kamenické značky blíží se tvaru písmene „A“ z obr. 3 – označeno šipkou (foto M. Kovář, 2010).

k odesávání všech plastických článků z opracovaných bloků kamene, ale i k přitesávání či přetesávání povrchu prvků. Výška identifikovaných opracovaných prvků se pohybovala v intervalu rámcově 270–350 mm. Na evidovaných zlomcích druhotně použitých prvků je možné nalézt pouze zbytky výžlabků, ale i okosení. Přesto bylo možné blíže specifikovat alespoň dva detaily. Jedním z nich je zlomek klenebního žebra, druhý pak představuje blok s negativem odlámané přípoře(?).

Obr. 10. Praha 1-Staré Město, čp. 886. Zaniklý klášter cyriaků s kostelem sv. Kříže. Jižní stěna výkopu anglického dvorku. **Z02** – jižní obvodová zeď trojlodí; **1** – lůžko (prahu?) v zazdívoce průchodu do křížové chodby; **2** – základové zdivo ohradní zdi; **3** – východní omítaná špaleta vstupu do křížové chodby; **4** – vyzdívka související se zřízením dodatečné portálové niky; **5** – rozhraní mezi dodatečnou zděnou plombou a starším zdivem portálové niky; **6** – hrana omítky přiléhající k podlaze; **7** – nadzemní hlazená část omítky; **8** – hrubé jádro omítky původně skryté skladbou podlahy; **9** – plocha hladké interiérové (kletované) omítky; **10** – lokálně opálený líc kamenného zdiva; **11** – fragment hlazené omítky, opět s otiskem podlahové úrovně; **12** – suťový zásyp mezi stěnou základového zdiva schodiště a vnitřním lícem jižní obvodové zdi jižní lodi kostela sv. Kříže. (Fotogrammetrie J. Hlavatý, popis a analýza M. Semerád, graficky upravila V. Staňková, 2012.)

Uvedená zjištění výškově definovala maximální možnou míru zemních zásahů na cca 0,5 m při budování nových podlah z úrovně suterénní místnosti na západním konci jižního traktu školní budovy a na cca 3,0 m pro výkop anglického dvorku v přilehlé části dvora (povrch dvora 190,30 m n. m.). Samotné stavební práce v roce 2011 doprovázel záchranný archeologický výzkum.

Umístění anglického dvorku shodou okolností přesně obsáhlo čtvercový prostor o stranách 2,7 × 2,8 m vymezený ze všech stran zděnými konstrukcemi.¹⁶ Nejdůležitější zjištění přinesla jižní strana výkopu, kterou po celé výšce (2,9 m; dno výkopu 187,40 m n. m.) uzavírala vnější obvodová zeď jižní lodi zbořeného chrámu sv. Kříže Většího (obr. 8).

Průběžné západovýchodní nadzemní zdivo Z02 (obr. 10) mělo velice pečlivě vyzděný líc z lomo-vé opuky vrstvené v pravidelných řádcích vysokých od 0,07 do 0,18 m. Na odhaleném líci byly dochovány zbytky utažených omítek. Na dolním fragmentu je zřetelná úroveň původní podlahy, což se projevuje charakteristickým nálitkem omítky při jejím povrchu. V horní části byla zřejmě zachycena další podlahová úroveň ve výšce 1,26 m nad podlahou dolní. Mezi oběma relikty omítek byl líc výrazně dočervena propálen působením lokálního žáru. Na východní straně vystupovala koruna zdi do výšky 0,5 m pod stávající povrch, uprostřed a dále k západu byla snížena výkopy inženýrských sítí. Po obou stranách k ní přiléhaly mladší¹⁷ základové konstrukce – na straně východní vyrovnávací schodiště, na západní základové zdi přiložené ke škole čp. 886/I.

V jihozápadním koutu, ve výšce 0,6 m nade dnem výkopu, byl patrně dodatečně prolomený průchod, v dochované části vysoký 1,14 m. Východní špaleta se v rámci odkryvu do hloubky 0,74 m rozevírala jen velice mírně. Byla opatřena jednou vrstvou hlazené omítky, v horní části přecházela do líce stěny. Vyzdívka špalety probíhala až do vzdálenosti 0,95 m od hrany špalety ke svislici probíhající přes čtyři vrstvy řádkového zdiva, jako by vyplňovala starší stavební otvor.

¹⁶ Z centrální části byly těženy pouze suťové vrstvy.

¹⁷ Výstavba školy proběhla v letech 1892 a 1893.